

АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

Н О В И С А Д

Примљено: 11.06.2018.			
Бр. јед.	Год.	Предлаг.	Вредност
03	+	23	/ 54

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

– обавезна садржина – свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику,

а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

ОБРАЗАЦ – 6АУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовао комисију 25. 01. 2018. године. Наставно научно веће Академије уметности у Новом Саду
2.	Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже уметничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и називом факултета – установе у којој је члан комисије запослен: Председник комисије: др Драган Хајровић, редовни професор, Цртање, 11. 05. 2017., Академија уметности Нови Сад. Члан комисије: др Милета Продановић, редовни професор, Сликарство, 29.03. 2012., Факултет ликовних уметности, Београд. Члан комисије: др Димитрије Печић, редовни професор, Сликарство, 31.05. 2012., Факултет ликовних уметности, Београд. Члан комисије: мр Владо Ранчић, редовни професор; Сликарство, 16. 07. 2007., Академија уметности Нови Сад. Ментор: мр Јелена Трпковић, редовни професор; Цртање, 21. 10. 2010., Академија уметности Нови Сад.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Милош, Димитрије, Вујановић
2.	Датум и место рођења, општина, република: 06. 05. 1965. године Место, општина рођења: Подгорица Држава: Црна Гора
3.	Назив факултета, назив студијског програма основних академских студија и стечени стручни назив: Академија уметности Универзитета у Новом Саду, студијски програм за Сликање, Дипломирани сликар – професор ликовне културе
4.	Назив факултета, назив студијског програма мастер академских студија и стечени академски назив: Академија уметности Универзитета у Новом Саду, магистарске студије, студијски програм за Цртање, Магистар цртања
5.	Назив факултета, назив магистарске тезе и датум одбране: Универзитет у Новом Саду, Академија уметности у Новом Саду Назив магистарске тезе: <i>Симболи и наузрочне димензије</i> Уметничка област: Ликовне уметности, ужа област Цртање Датум одбране: 18. 04. 2000.године, Нови Сад
6.	Уметничка област из које је стечено академско звање магистра наука: Уметничка област: Ликовне уметности, ужа област Цртање
7.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2015., Докторске академске студије-ликовних уметности
III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА	
<i>Анализа когнитивног виђења као метод ликовне реконструкције</i>	

IV ОПИС ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторски уметнички пројекат под називом *Анализа когнитивног виђења као метод ликовне реконструкције*, кандидата Милоша Вујановића приказан је на основу практичног дела рада, просторне инсталације под називом (О)ГЛЕДАЊЕ, у периоду 23. 02. – 25.03. 2018. године на изложби у *Галерији Матице српске* у Новом Саду и писаног дела рада који доноси веома значајну допуну уметничког/изложбеног дела његовог остварења.

Писани део рада чини: број поглавља 3 /подпоглавља 18 /страница 88 / листа репродукција 39 / радова 23 / референци 30 / прилога 7.

Структурална подела писаног дела рада по садржају:

Кључна документацијска информација

Key word documentation

Увод

Теоријски део

Језик језика

Жабе у бунару

Слика света

Језик визуелне културе

О уметничком истраживању, експерименту, проналаску и открићу

Уметност као истраживање

Дилема

Визуелна перцепција

Вид

Виђење

Претходни уметнички рад

Лавиринт

Тачка

Магнетни цртежи

Изложбени део - (О)ГЛЕДАЊЕ

Уводни део изложбе

Изјава

Декомпозиција

Реконструкција

Анкета

Закључак

Литература

Списак радова

Списак репродукција

Списак прилога

Биографија

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Писани део докторског уметничког пројекта, кроз три поглавља и осамнаест потпоглавља систематично приказује постављени тематски оквир уметничког истраживања, његове методе, опис теоретског и практичног истраживања. Тема је врло јасно представљена, а истраживање систематично и концизно.

Структуром писаног рада кандидат јасно дефинише начин исказивања дате теме коју спроводи у корелацији са анализом и истраживањем области визуелне уметности, психологије, филозофије, историјских чинилаца, психо-физике.

У процесу концептуализације и одређивања оквирног садржаја истраживања полазећи од цртежа као основног медија Милош Вујановић своја уметничка истраживања усмерава у правцу искорака према новим сазнањима о томе како човек перципира простор и предмете виђеног света, те како те и такве информације процесуира на спознајном (когнитивном) нивоу.

Тематски кандидат поставља јасну форму која се ослања на истраживање различитих физиолошких и менталних процеса опажања и могућих начина успостављања ликовног приказа кроз њихову анализу. Овакав приступ га опредељује као уметника који се бави испитивањем стварности и њеног читања са изразито ангажованим ставом, уочавајући и бележећи важност овог питања.

Специфичност истраживања Милоша Вујановића је у потреби да анализира и разуме овакве процесе опажања, па се његов и практични и теоретски рад усмерава ка оптичком експерименту који објашњава визуелно опажање и теоријској дефиницији уочених резултата. Овако постављен модел који чини ауторову иконографију у визуелном смислу, јасно се огледа у постављеној теми докторског рада.

С обзиром да информације, као полазиште за уметнички рад преузима из области психологије визуелне перцепције, у писаном делу рада представљене су основе те области и повезане са уметношћу кроз дискутовање о питањима: Како се код реципијента врши обрада информација на спознајном нивоу? Зашто, чиме и како публика конзумира уметност? Како се виђено схвата и презентује?

Писани део докторског уметничког пројекта Милоша Вујановића обезбеђује увид у уметничке и теоријске методе истраживања, објашњава разлоге приступања овој теми, њену релевантност и актуелност.

Цео овај процес аутор води и записује кроз неку врсту уметничког дневника. Кандидат очекује да ће та форма имати потенцију да представи, управо уметницима (као и њему самом), још један начин на који се може поставити право питање, добити одговор и грађа за уметнички рад, сагледати на који начин се пролази кроз процес стварања, провере и верификације тог и таквог рада.

У *уводном* делу кандидат упућује на тематски оквир и садржај којим се бави то јест наговештава шта ће, у суштини, бити фокус његових интересовања како на теоријском, тако и на практичном нивоу. Истраживање различитих физиолошких и менталних процеса опажања и могућих начина успостављања ликовног приказа кроз њихову анализу, испитивање стварности, њено разумевање и ишчитавање, уочавање и бележење важности овог питања, релација науке и уметности, нова сазнања о томе како човек перципира простор, предмете и појаве виђеног света, те како те информације процесуира на спознајном (когнитивном) нивоу су питања која улазе главни проблемски круг истраживања. Наводе се методе рада, позивање на своја досадашња остварења, кључни појмови који су коришћени, теоријска дела и битне уметничке референце.

У првом поглављу, под називом *Теоријски део*, настоји се поставити и одбранити став да уметност има свој уметнички језик. Дају се објашњења о идеји слике света, дефинишу се појмови уметничког истраживања, експеримента, проналаска и открића, као одувек присутни али не и одувек примећени феномени.

Следећи корак приказује став о комуникацији у оквиру друштва, представи стварности и позицији и значају уметности у тој комуникацији кроз идеју индивидуалне и колективне слике света. У последњем кораку теоријског дела рада, приказују се нова научна знања из визуелне перцепције тј. психо - физике и инсистира се на истраживачком, експерименталном, проналазачком, откривачком и истинитоносном карактеру уметности.

У другом поглављу, под називом *Претходни уметнички рад*, кандидат анализира свој уметнички рад и истраживачке процесе у претходном периоду и даје јасно објашњење за оквир и садржај истраживања у овом раду који се логично надовезује на претходни период. Овим приказом јасно је конструисан процес деловања у различитим уметничким категоријама и развој његовог уметничког истраживања.

Бавећи се односом науке и уметности, кандидат кроз приказ и анализу остварених радова објашњава коришћење различитих медија и различитих простора за њихово истраживање (мултимедијални цртеж, цртеж у екстеријеру, инсталација, видеопрезентација...).

Преиспитивање стварности представљањем света симбола, простора магнетних сила, митолошких и космогонијских простора је основа његовог дела од самог почетка што указује да је аутор на основу искуства из претходних радова дефинисао категорију којом ће обрадити тему докторског рада. Из свега наведеног потражио је основу за наредни рад у науци (која се бави проблемом опажања) психо-физици, прецизније визуелној перцепцији.

У поглављу под називом *Изложбени део – О (ГЛЕДАЊЕ)*, кроз неку врсту самоанализе, кандидат детаљно описује процес настанка изложбених радова као специфичан визуелно уметничко истраживачки поступак. Овај део текста подељен је на сегменте који прате поједине просторне целине његове изложбе. У склопу тих делова, заједно са дескрипцијом радова, налазе се и прецизне теоријске елаборације уметникових интенција.

На самом почетку аутор износи идеју о галерији као простору експеримента и о изложби као догађају у оквиру које би изложени радови (цртежи, објекти, инсталације) деловали на посматрача тако да му не нуде коначно решење, већ да се (поједине) слике урежу, колико год је могуће, у дуготрајну меморију посматрача и оптерете његов систем за повезивање примећеног у смислену целину. У остваривању своје слике света, аутор полази за овом идејом не да би добио било какву научну потврду својих претпоставки да је могуће утицати на поједине визуелне зоне кроз поједине радове, већ да би, у осећајном смислу, осветлио код посматрача чињеницу да се завршни чин перципирања одиграва на спознајном (когнитивном) нивоу унутар људског ума. Са друге стране гледано, аутор очекује да је ово начин за успостављање успешне комуникације уметника и публике.

У сегменту *Уводни део изложбе*, инсталацијом „**Столица**“ и пре свега видео стејтментом „**Between Art And Science**“ кандидат саопштава став да уметност већ има однос према науци, али да је он углавном окренут према друштвеним наукама, док је његова интенција да га позиционира према природним наукама.

Кандидат свој рад повезује са природним наукама, перцепцијом и физиком и указује на везу уметности и знања, важност истраживања као и експерименталног и теоријског проучавања визуелних појава као основе за свој рад.

У сегменту *Декомпозиција*, објашњавају се радови под називом „**Мушколик – Женсколик**“ (просторни цртежи) и „**Опажај покрета**“ (видео рад који је измонтиран од четири видео цитата) који заједно чине једну целину – скулптурално-видео инсталацију где аутор радовима практично демонстрира проблем постојања појединачних визуелних зона и која има за циљ да освести реципијенту начин на који његов ум прима виђено и да том уму постави задатак повезивања виђеног у једну смислену целину.

Након објашњења ових радова, које представљају једну целину у којој је демонстриран когнитиван приступ виђењу, у сегменту *Реконструкција*, аутор креће у нову интерпретацију виђеног, схваћеног и доживљеног у оквиру овог истраживања. Та интерпретација и методолошки и извођачки потпуно је субјективно виђење начина на који се *нове* чињенице о томе како перципирамо свет око нас могу употребити у његовој ликовној и визуелној реконструкцији.

У раду под називом „**Шаколик**“ аутор анализира начине на које примамо сликовну информацију данас полазећи од податка да се људски визуелни апарат адаптирао на два начина виђења светлости. Један јесте на одбијено светло, а други јесте на зрачеће светло. Зрачеће светло, све до друге половине двадесетог века, није престављало сликовну информацију. Укрштајући чињенице долази на идеју да уради инсталацију која се састоји од екрана на којем је пројектован обрис његове шаке који је начинио на старом зиду и принт фотографије тог екрана са том шаком. Аутор овај рад означава као тачку у оквиру изложбе одакле *експеримент* прелази у фазу слободне уметничке интерпретације, тј. личне ликовне реконструкције.

„**Усправљени човеколик**“ је цртеж изведен на памучном чаршавском платну великог формата. Урађен је флекама изведеним црвеном бојом које посматрач препознаје као отисак људског тела. За разлику од *Торинског платна*, које је изложено хоризонтално, аутор га за посматрача усправља. Када се рад гледа из просторије са видео пројекцијом и кад се посматрач настави кретати према њему гледајући га, цртеж човеколика се привидно спушта и смањује (удаљава) све до близу улаза у просторију у којој се налази, кад изненада гледалац постаје свестан његове величине. Кроз демонстрацију ове илузије у оквиру изложбеног простора аутор ликовном реконструкцијом упућује на геометријску илузију повећавања и смањивања виђеног у зависности од угла посматрања то јест од раздаљине гледања.

У даљем тексту аутор објашњава целину „**Илузија величине месеца**“. Идеја овог рада се базира на сазнању да боју региструјемо оком само у зони пштрог вида, а да се обојеност целог простора одиграва на когнитивном нивоу. Целина се састоји из три рада формата 100 x 70 cm. где је подлога плава боја на коју су постављени златни кругови у висини посматрача. Преко подлога су нацртане *тачкице* различитих форми и обојења. Основна замисао овог визуелног експеримента је перцепција односа плаве подлоге и кругова то јест стварање утиска различите обојености и величина елемената. Позиционирајући и приближавајући посматрача према радовима аутор постиже да сам посматрач постаје део ликовне целине.

У приказу целине „**Рај**“, која носи идеју аутора да коришћењем цртежа и ефектом разливене боје (*watercolor effect*) третира визуелну зону за опажање силуета код реципијента, Вујановић расправља о сагледавању ефекта обојености. Референце за овај рад аутор налази у руској авангарди, Маљевићу, Татлину, супремацији чистог осјећаја у ликовној умјетности, Његошевој *Лучи микрокосми*.

Као предложак за овај рад аутор узима руску икону *Благоразумног разбојника* и представу раја. На белом платну ефектом разливане боје аутор контурним цртежом распоређује елементе композиције и поиграва се са перцепцијом посматрача у простору окупаном у светлости.

Приказ следеће две целине је место где се расправља о когнитивној зони за памћење и препознавање лица, опажању лика, то јест лица и његовог одраза у огледалу. Реципијент се сусреће са самим собом, аутором и људима који су аутору били битни за ову изложбу.

Радови који чине ове целине су „Огледалце лепоте“, „Коста Богдановић“, „Ратомир Кулић“, „Кустос“ и „Аутопортрет“.

На зиду код самог изласка са изложбе аутор поставља цртеж „Лобања“, добијен контролисаним ломљењем огледала, у којем реципијент види себе фрагментирано. Тим радом аутор је и симболички завршио изложбу.

Приказима појединачних радова, дакле, Вујановић успева да предочи и сва теоријска полазишта на којима почива његов рад. Тиме је постигнут најважнији циљ једног докторског уметничког пројекта, а то је компетентно разумевање сопственог уметничког процеса и свих путева који воде до његове реализације

У сегменту *Анкета*, која је битан и саставни део уметничког пројекта, у анализи учињеног и постигнутог приложени су и коментарисани резултати анкете о изложби, обављене електронским путем. Разлог организовања анкете је пре свега ауторово остваривање комуникације са посматрачем и добијање информација које ће му помоћи у у самоевалуацији резултата целог овог уметничко-истраживачког рада. Према овим циљевима су и осмишљена питања која аутор у анкети упућује публици.

У *Закључку* писаног дела рада аутор се осврће на тематику бављења проблемом доживљавања стварности, језика уметности, поступка рада и његово усмеравање према посматрачу као и резултате свог докторског уметничког пројекта, чије је значење сублимирао кроз изведену изложбу.

У писању докторског рада аутор је користио богату стручну литературу из филозофије, психологије, естетике, теорије уметности и визуелне културе. У прилогу се налази и детаљна биографија аутора, списак радова, списак репродукција и прилога. Поред тога, писани део рада садржи и презентацију, фото-документацију изведеног рада кроз изложбу.

Практични рад докторског уметничког пројекта

Практични рад докторског уметничког пројекта кандидата мр Милоша Вујановића представља самостална изложба радова – просторна инсталација под називом (О)ГЛЕДАЊЕ, која је презентована у *Галерији Матице српске* у Новом Саду у периоду 23. 02. - 25.03. 2018. године.

Инсталација кроз специфичну амбијенталну целину простора приказује заокружени тематски оквир, конципиран у писаном и практичном делу рада. Представљена изложба сачињена је од десет сродних целина уметничког рада који формирају просторну целину, а граде је цртежи, просторни објекти, инсталације, скулптуралне форме - просторни цртежи, видео рад, стејтмент. Изложба је условљена распоредом, величином, обликом и изгледом галерије.

У анализи и опису практичног дела рада, аутор јасно описује конципирану просторну инсталацију. Представљена инсталација *О (ГЛЕДАЊЕ)* разложена је и представљена у свим њеним градивним сегментима. Јасно су представљена значења сваког елемента рада и њихове техничке карактеристике, као и начин изведбе.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Докторски уметнички пројекат Милоша Вујановића, под називом „Анализа когнитивног виђења као метод ликовне реконструкције“ успешно презентује и објашњава резултате истраживања и резултира веома убедљивим практичним радом где се недвосмислено показује одлично повезивање свих свих чињеница, сазнања и ставова из писаног рада. Синергија која постоји између два дела пројекта, писаног и изложбеног, постигнута је веома убедљиво. Сложен по концепту и убедљив у реализацији, докторски уметнички пројекат представља вредан допринос разради комплексног поља тематског истраживања и позиционира кандидата у само средиште ове теме.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У докторском уметничком пројекту кандидат Милош Вујановић веома јасно описује тематику уметничког истраживања, јасно повезује све елементе писаног рада и даје убедљиво представљање садржаја кроз практичан рад. Вујановићев рад је сложена и добро компонована целина која своју вредност дугује колико преданом истраживању и вишегодишњем прикупљању грађе, толико и уметничкој инспирацији и организацији материјала. Тему рада одликује и одважност кандидата да се упути у област истраживања која уважава нова сазнања односа науке и уметности, а која сасвим логично произилази из његове досадашње уметничке праксе. На основу ових показатеља Комисија даје позитивну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања. Рад је проверен у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate*, на Академији уметности у Новом Саду, о чему је Комисија извештена путем електронске поште.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Експлицитно навести да ли докторски уметнички пројекат јесте или није написан у складу са наведеним образложењем, као и да ли он садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је докторски уметнички пројекат урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторски уметнички пројекат написан је у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе

Докторски уметнички пројекат својим насловом, садржајем, писаним и практичним радом, садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности

Разматрајући целокупан докторски уметнички пројекат кандидата Милоша Вујановића, Комисија је закључила да он представља оригиналан и значајан допринос у конципирању, сагледавању и разумевању савремене уметничке праксе.

У практичном делу рада настају врло оригинални радови (цртежи, објекти, инсталације) настали специфичним начином истраживања различитих физиолошких и менталних процеса опажања и могућих начина успостављања ликовног приказа кроз њихову анализу.

Спроведено истраживање кроз докторски уметнички пројекат и изведени релевантни закључци допринеће развоју теоријске рефлексије и дефинисању начела и принципа уметничког стварања као и проналажењу техничко-технолошких могућности за нова истраживања и успостављање нових основа за стваралачко деловање.

Овако конципиран докторски рад из области уметности представља значајан елемент за друштвену и културну уметничку јавност уопште, пре свега као модел у сагледавању постојећег стања из области уметности нашег простора, али и као значајни едукативни елементи за публику, стручну јавност, конзументе, студенте... Примена је могућа у уметности и теорији уметности, теорији естетике, социологији уметности, психологији уметности, педагогији уметности, психологији перцепције, кустоској пракси.

4. Недостаци докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат нема недостатака.

IX ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене докторског уметничког пројекта комисија предлаже:

1. да се докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана;
2. да се докторски уметнички пројекат враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
3. да се докторски уметнички пројекат одбија.

Комисија једногласно предлаже да се Докторски уметнички пројекат под насловом „Анализа когнитивног виђења као метод ликовне реконструкције“ **прихвати**, а кандидату Милошу Вујановићу **одобри одбрана**.

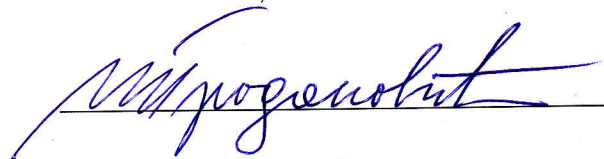
НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

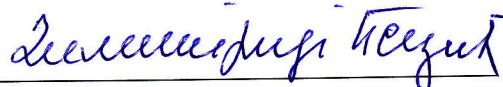
Др Драган Хајровић,
председник комисије, редовни професор

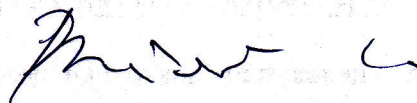
Др Милета Продановић,
члан комисије, редовни професор

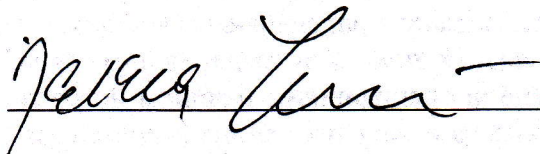
Др Димитрије Пецић,
члан комисије, редовни професор

Mr Влодо Ранчић,
члан комисије, редовни професор

Mr Јелена Трпковић,
ментор, редовни професор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.